

PROGRAM ĆWICZEŃ Z CHEMII NIEORGANICZNEJ DLA STUDENTÓW I ROKU OCHRONY ŚRODOWISKA

I. Ćwiczenia organizacyjne

Zagadnienia teoretyczne

Zapoznanie z przepisami BHP, regulaminem pracowni oraz zasadami pierwszej pomocy w pracowni chemicznej.

Zagadnienia praktyczne

Sprzęt laboratoryjny, zasady obchodzenia się z palnikami, wyposażenie pracowni.

II. Kolokwium wstępne

Układ okresowy pierwiastków, podstawowe prawa i pojęcia chemiczne, wzory sumaryczne i strukturalne, obliczenia stechiometryczne, wiązania chemiczne, stężenia procentowe i molowe, wzajemne przeliczanie stężeń.

Zagadnienia praktyczne

Ćwiczenie 1: Sporządzanie wodnych roztworów elektrolitów o określonym stężeniu.

III. Analiza jakościowa kationów

Zagadnienia praktyczne

Ćwiczenie 2: Reakcje charakterystyczne kationów: Cu^{2+} , Zn^{2+} , Mn^{2+} , Fe^{3+} , Ca^{2+} , Mg^{2+} , Na^+ , K^+ , NH_4^+ . Próby na zabarwienie płomienia, reakcje mikrokrystaliczne.

UMCS

Zagadnienia teoretyczne

Kolokwium ze znajomości reakcji charakterystycznych dla w/w kationów.

Zagadnienia praktyczne

Ćwiczenie 3: Analiza nieznanymi kationów.

IV. Analiza jakościowa anionów

Zagadnienia praktyczne

Ćwiczenie 4: Reakcje charakterystyczne anionów: Cl^- , I^- , CO_3^{2-} , PO_4^{3-} , NO_3^- , SO_4^{2-} .

Zagadnienia teoretyczne

Kolokwium ze znajomości reakcji charakterystycznych dla w/w anionów.

Zagadnienia praktyczne

Ćwiczenie 5: Analiza nieznanymi anionów.

V. Analiza jakościowa wody gruntowej

Zagadnienia praktyczne

Ćwiczenie 6: Analiza wody gruntowej. Wykrywanie kationów w obecności anionów przeszkadzających oraz wykrywanie anionów w obecności kationów przeszkadzających.

VI. Analiza jakościowa jonów toksycznych

Zagadnienia praktyczne

Ćwiczenie 7: Reakcje jonów toksycznych: Cd^{2+} , Hg^{2+} , Pb^{2+} , Cr^{3+} , Ba^{2+} , SCN^- , S^{2-} , NO_2^- . Bilansowanie reakcji redox.

Zagadnienia teoretyczne

Kolokwium ze znajomości reakcji charakterystycznych dla w/w jonów toksycznych. Bilansowanie reakcji redox.

Zagadnienia praktyczne

Ćwiczenie 8: Analiza nieznanymi jonów toksycznych.

VII. Identyfikacja substancji stałej

UMCS

Zagadnienia praktyczne

Ćwiczenie 9: Identyfikacja substancji stałej: próby wstępne, badanie rozpuszczalności w wodzie, kwasach i zasadach.

VIII. Wykrywanie mikroelementów w materiale biologicznym

Zagadnienia praktyczne

Ćwiczenie 10: Wykrywanie mikroelementów w materiale biologicznym (roślinnym i zwierzęcym).

IX. Elementy analizy żywności

Zagadnienia praktyczne

Ćwiczenie 11: Analiza żywności (oznaczanie kwasowości mleka, oznaczanie zawartości żelaza w kaszy gryczanej, oznaczanie azotanów w sałacie, oznaczanie cynku w sokach owocowych, oznaczanie magnezu i niklu w kakao).

Literatura

Pajdowski L., Chemia ogólna, PWN, Warszawa 1985.

Lee J.D., Zwięzła chemia nieorganiczna, PWN, Warszawa 1997.

Bielański A., Podstawy chemii nieorganicznej, PWN, Warszawa 1987.

Minczewski J., Marczenko Z., Chemia analityczna, PWN Warszawa 1985.

Minczewski J., Chwastowska J., Dybczyński R., Analiza śladowa, WNT, Warszawa 1973.

Lipiec T., Szmal Z., Chemia analityczna z elementami analizy instrumentalnej, Wydaw. Lekarskie PZWL, Warszawa 1996.

